

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Paasonderwijs en Paasgeloof

"Toen opende Hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden"

Lukas 24:45

De opgestane Paasvorst ging Zelf Kleopas en zijn metgezel en de andere discipelen onderwijzen aangaande het wonder van Pasen. Hij, de Verhoogde Christus heeft hen daar in Jeruzalem opgezocht. Dat alleen al is zo'n wonder!

Wat is er toen gebeurd? Hij heeft hen Zijn handen en voeten getoond, ja hen uitgenodigd die aan te raken, Hij heeft tot hen gesproken over de bedoeling van Zijn lijden, sterven en opstanding. Vanuit de Schriften heeft Hij hen dit zo noodzakelijke onderwijs gegeven.

En toen? Toen hebben ze natuurlijk geloofd. Ze hebben verheugd gereageerd. Dat was ook hun dure plicht, nietwaar? Een mens moet geloven. Zo doen velen dat ook vandaag. Want je moet geloven dat de Heere Jezus voor jou gestorven is. Je moet niet zo moeilijk doen over de vraag of dat ook voor jou zo is. Om daar over te tobben is helemaal niet nodig. Want Christus heeft toch alles gedaan, Hij heeft betaald, Hij heeft de dood overwonnen. Hij stond op uit het graf.

Wat opmerkelijk. bij vers 45 staat helemaal niet dat de discipelen geloofden. Let op wat er wel staat! We lezen: "Toen opende Hij hun verstand, opdat ze de Schriften verstonden".

Dat is dus nodig: opening van het verstand.

Van nature is ons verstand door de zonde verduisterd. Daardoor verstaan we niet de dingen van God en de Goddelijke zaken. We verstaan niet dat Hij onze Schepper is en dat Hij ons naar Zijn beeld geschapen heeft. Ook niet dat Hij dat beeld komt teruggeven. Nee, ons hart is afgesloten voor het Woord van God. Daarom is nodig de opening van het verstand en de

verbreking van het harde hart. Dat dode, dat stenen hart moet vernieuwd worden. Daarom is zo nodig de opening van het verstand om de Schriften tot onze zaligheid te verstaan. Die verlichting is een gave van God en is gericht op het Woord van God. Die verlichting is echter ook na ontvangen genade nodig. Elke keer opnieuw in het leven van de uitverkorenen Gods is dat nodig.

Zo ligt er in onze tekst ook de dure roeping om je te buigen voor dat Woord des Heeren. Alleen de Schriften kunnen ons wijs maken tot zaligheid. Dat kan een kind van God niet, dat kan een dominee niet, dat kan een theoloog niet, dat kunnen godvrezende ouders of grootouders niet. Dat kan alleen Gods Woord.

Lezen we persoonlijk en in gezinsverband de Bijbel? Terecht is de Bijbel wel eens vergeleken met een goudmijn. Dan gaat het niet alleen om het lezen, maar ook om het verstaan en het onderzoeken ervan. Maar hoe? Gaat het alleen maar om kennis te vermeerderen? Dat maakt dat we opgeblazen en hoogmoedig worden. Nodig is om biddend Gods Woord te lezen, te onderzoeken, te overdenken. Dan hebben we zo nodig de werking van Gods Heilige Geest. Door die Geest wordt het Woord als het zaad der wedergeboorte gelegd in het hart van de zondaar. Dat het dan ook de bede zij: "Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwe Geest...".

Is het niet beschamend, dat de Heere Zich aan hen heeft getoond en met hen gesproken en voor hun ogen de spijze opat (vs 42/43), terwijl ze het toch niet hebben verstaan. Zij hadden al geruime tijd onderwijs ontvangen door de hoogste Profeet en Leraar. Steeds maar weer blijkt dat er geen begrip was voor de boodschap van Zijn lijden en sterven.

Wat hebben de discipelen zich er tegen verzet. Tegen de Emmausgangers moest de Heere zeggen: "O

onverstandigen en dragen van hart....". De discipelen moet de Heere verwijten maken vanwege hun ongeloof. Wat een hardigheid des harten. Hoe vaak heeft U de boodschap van Gods roepstem al gehoord? Hoe duidelijk is jou niet voorgehouden dat er maar twee wegen zijn? Hoe menig keer werd tot U gezegd: "Bekeert u, bekeert u". Is het u niet indringend steeds voorgehouden de noodzakelijkheid van de wedergeboorte.

Maar... is ook de genade des Heeren niet tot u gekomen in de prediking van Gods Woord? Is de Christus u niet aangewezen en aangeprezen? Is niet uitgeschilderd Zijn zondaarsliefde? Zijn zoeken van het verlorene? Is die ene Naam onder de hemel u niet voorgehouden?

Hoe dodelijk gerust wordt echter aan de weg, die tot het verderf leidt, vastgehouden! Wat een dodigheid en dorheid moet in de kerk niet bespeurd worden onder al die roepstemmen. Hoe ernstig is toch dat ongeloof. Lees eens na in de Dordtse Leerregels I par. 5 wat de oorzaak van het ongeloof is! Kennen we iets van het berouw en de smart over het ongeloof? Zijn de banden van ongeloof en zondenschuld ons gaan kwelen en knellen?

Heerlijk komt Gods genadewerk ook uit in onze tekst. Hij opent het verstand. Hij doet dat bij schuldige en dwaze mensen, die dat helemaal niet verdiend hebben. Hij moest ze immers Zelf aanduiden als "onverstandigen en dragen van hart"? O, dan komt in de woorden van deze meditatie zo heerlijk uit het genadewerk des Heeren. Als Hij dat doet, kan geen mens het keren. Dan wordt het zo persoonlijk. Dan breekt Hij de banden van schuld en ongeloof. Dan wordt het uit Zijne mond gehoord. Wat wordt zalig worden dan toch een onuitsprekelijk wonder. Niet alleen anderen, maar ook mij! Hoe gingen de harten van die Emmausgangers branden. Dan mag voor het

zielsoog de Christus gaan oprijzen. Niet alleen Zijn noodzakelijkheid, maar ook Zijn gepastheid en dienenswaardigheid en beminnenswaardigheid. Dan komt er zulk een verootmoediging voor Gods aangezicht dat ze niet diep genoeg kunnen buigen voor Hem. Want dan vinden ze alles in Hem. Om maar een paar dingen te noemen: reiniging van de zonden, kennis voor hun dwaasheid en onverstand, gerechtigheid voor schuld, vrede voor de grote onvrede en onrust, heiligheid voor de onreinheid. Hij is mild in het schuld vergeven. Hij weet wegen te vinden waar hun voet kan gaan. Hij geeft de moede kracht. Hij wil vooropgaan. Ik zal voor U strijden. Ik ben met u. Hij zal genade en eer geven en het goede niet onthouden. O, hoe gaat het er dan om dat Hij gestalte in ons krijgt. Daarom krijgen de discipelen ook de opdracht om in Zijn Naam te prediken bekering en

vergeving der zonden. Dat is de boodschap die alle volken nodig hebben.

Het wonder van Pasen mag dan beleefd worden, want Hij zegt: "Ik leef en gij zult leven".

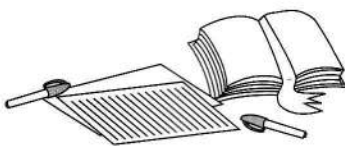
Ds. A.v.d. Weerd

VAN DE ADMINISTRATIE

In de afgelopen twee weken werd er naast abonnementsgeld, voor euro 734,- aan giften op onze bankrekening bijgeschreven. Hiervoor onze hartelijke dank.

Met vriendelijke groeten,

P.J. Boers

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een meditatie opgenomen van ds. A.v.d. Weerd over Lucas 24:45 in verband met Pasen. Ds. M.C. Tanis schrijft verder over Nehemia "Een goed voorbeeld". De serie over ICT wordt vervolgd door ds. J.H. van Dijk. Van onze hand een vervolgartikeltje over opvoeding en een artikeltje n.a.v. het opnieuw verschenen boek van prof. G. Wisse "Uit de Verbondsschat."

Fam. Ds. K. Visser

Mw. Visser mag weer thuis zijn. Het is een groot wonder dat er geen uitzaaiingen geconstateerd zijn. Dit had immers heel anders kunnen zijn. Zo is er heel veel reden de Heere te erkennen. We hopen van harte dat het verder goed mag blijven gaan zodat mw. Visser haar plaats weer zal mogen innemen in haar gezin alsook in de grote gemeente van Barendrecht.

Goede Vrijdag en Pasen

Deze gedenkdagen liggen weer achter ons. Hebt u onderwijs mogen ontvangen uit de prediking? Het heeft op Golgotha geklonken: 'Het is volbracht.' Al de zonden der Kerk zijn volkomen betaald, wat bevestigd is geworden op de Opstandingsdag. Welk een rijkdom ligt daarin opgesloten voor een volk dat geen penning meer heeft overgehouden om te betalen. De wederkomst ligt nog voor ons. Mag u oog hebben voor de tekenen der tijden die zich vermenigvuldigen?

Ontmoetingsdag Werkendam

Deze zal gehouden worden D.V. zaterdag 6 april in de Chr. Geref. Kerk te Werkendam. Aanvang 's morgens 10.30 uur. Sprekers: ds. P. den Butter en ds. A. van der Zwan

Pauze: 12.00- 14.00 uur

Aanvang 's middags 14.00 uur.

Sprekers: Ds. L.W. van der Meijen ds. R. Kok

Sluiting 15.30 uur.

We willen jong en oud van harte opwekken te komen. Het Woord Gods staat centraal, maar er is ook volop gelegenheid tot ontmoeting en gesprek. Er zal ook een boekentafel zijn. Het is ook heel goed mogelijk Werkendam even in te gaan in de tijd tussen de morgen- en middagsamenkomst.

Alphen a/d Rijn

Als redactie leven we hartelijk mee met de predikant, de kerkenraad en de gemeente van Alphen a/d Rijn gezien de ontstane situatie. We hopen van harte dat er een blijvende oplossing ten goede zal mogen komen. Laten we deze gemeente gedenken in het gebed.

Verschijningsdatum volgende nummer

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 18 april verschijnen. Copy graag binnen donderdag 11 april.

AvH.

ICT, WAT MOETEN WIJ ERMEE? (13)

Welke houding vereist?

Wij luisterden de laatste keer naar de woorden van de apostel Paulus, die in zijn dagen de christenen opriep om staande te blijven in deze wereld door hun sterkte te zoeken in de Heere! Daartoe is een persoonlijke verbon-

denheid met God door het levend geloof onmisbaar noodzakelijk. Allerlei goed bedoelde regels, houden ons in het strijdperk van dit leven niet staande. Voor een tijd lang zijn zij wellicht in staat om onze aangeboren slechtheid in toom te houden.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,

2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-8509558.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Maar, o wee, wanneer deze menselijke rem(mingen) losschieten. Dan valt het ergste te vrezen. Trieste voorbeelden uit de praktijk van het kerkelijke leven zouden dat op een schrijnende wijze kunnen bevestigen. Tot predikanten en andere ambtsdragers toe, die juist door het misbruik van de mogelijkheden, die het internet biedt, openbaar kwamen als mensen, die tot hinken en tot zinken ieder ogenblik gereed bleken te zijn.

Daarom is en blijft de wapenrusting Gods geboden. Op alle afzonderlijke onderdelen van deze wapenrusting in te gaan, zou te ver voeren, maar bij het schild des geloofs hebben wij wel te bedenken dat dat onderdeel niet uitsluitend bedoeld is om er achter weg te kruipen. Het schild des geloofs heeft niet alleen een defensieve betekenis, maar kent ook een voluit offensief karakter. Anders gezegd: je moet er beslist van tijd tot tijd ook eens bovenuit kunnen blikken. De situatie waarin de christenstrijder zich bevindt, moet overzichtelijk blijven.

Toegepast op ons onderwerp: een dam opwerpen tegen (open) internet, heeft alleen zin wanneer wij weten waar de gevaren schuilen en op welke wijze wij deze alleen kunnen voorkomen. Om ze vervolgens af te wenden.

Het filter van Gods geboden

Onder deze noemer beloofde ik u in het laatste artikel ook mensen aan het woord te laten, die mij in mijn meningsvorming en principiële stellingname, in zekere zin gesterkt hebben.

Zo kwam ir. B.J. van der Vlies aan het woord. Ditmaal wil ik nog éénmaal dr. C.P. Polderman aan het woord laten komen in zijn reactie op drs. J. Mulder, die eerder schreef over de meest voorkomende houdingen binnen de gereformeerde gezindte in de omgang met het internet. Negeren, weren én opvoeden!

(Daarbij veroorloof ik mij een min of meer 'vrije' weergave van zijn woorden, zonder inhoudelijk daarvan iets af- of toe te doen!)

Internet is een laagdrempelig en goedkoop medium. Het pad is geëffend. De kabels zijn gelegd. Velen hebben een computer en daardoor is het weren van internet vele malen lastiger dan het weren van de t.v.

Hoe moeten wij verantwoord met deze ontwikkelingen omgaan?

Zeer veel jonge mensen halen hun informatie van internet en op scholen worden ze vaardigheden bijgebracht

om de moderne ICT-mogelijkheden te gebruiken. Derhalve is het negeren (van internet) een illusie te noemen.

Het weren sluit hier uiteraard nauw bij aan. Wat dus overblijft, ligt voor de hand: het opvoeden, in de zin van leren omgaan met- en het consciëntieus bijbrengen van de daartoe benodigde vaardigheden.

Kennis van de bedreiging en uitdaging van internet bij de opvoeders is daarbij geboden.

Wij bevinden ons allemaal op de digitale snelweg, waarbij de media gebruiksvoorwerpen zijn, zoals een fiets en een auto. Willen wij daarop niet verongelukken dan is een juist gedrag een eerste vereiste. Wanneer wij dit voorbeeld nader uitwerken, komen wij als vanzelf bij de opvoeders als de eerste verantwoordelijken terecht. Opvoeding in zijn algemeenheid wordt door de meeste opvoeders toch wel gezien als een uitzonderlijke gave en opgave tegelijk. Wie is tot deze dingen bekwaam? Zichzelf steeds bevragend, komt Polderman tenslotte ook terecht bij de wapenrus-

ting Gods. Deze beveelt hij van harte aan in het licht van de bedoeling van Paulus' woorden in Efeze 6.

Daarbij maakt hij de volgende opmerkingen. Efeze 6 zegt dat opvoeding geloofsopvoeding moet zijn, want alleen met het schild van het geloof kunnen de vurige pijlen van de boze worden uitgeblust.

De koninklijke weg, die zichtbaar dient te worden in de opvoeding is allereerst gelegen in het volgen van de Koning.

Kortom: niet het aanleren van regels, maar het praktiseren van het discipelschap. Alleen opvoeders die zelf volgelinge van Jezus zijn, kunnen anderen tot een voorbeeld zijn. Dit geldt zowel voor de dingen van deze wereld, als voor de dingen die het Koninkrijk van God aangaan. Zonder dit discipelschap zal ons negeren, weren en opvoeden ijdel blijken te zijn. We zullen het dan op zijn best kunnen brengen tot naamchristenen die een dubbelleven leiden, waar niemand jaloers op zal worden.

ds. J.H. van Dijk

EEN GOED VOORBEELD

Het leven van Nehemia was niet alleen werken, maar ook bidden. We kunnen zelfs zeggen zijn leven bestond in bidden en werken. We komen dit verschillende keren tegen als we zijn geschiedenis lezen. Toch valt er wat op, wanneer we zijn bidden horen. Zeker, de uitdrukking: 'gedenk mijner, mijn God', is goed. Hier is een smekeling aan het woord, die het niet verwacht van eigen hoofd en hand. Die het niet moet hebben van zijn denken en werken. Hoe komt dit voor. Wat kunnen eigen kennen en kunnen hoog genoteerd staan. Daar moet men het van hebben. Men kan ook het oog richten op de ander. Dit alles wordt niet alleen gezien in het wereldse, maar ook in het godsdienstige leven. We komen het tegen in de Heilige Schrift. Laten we niet menen, dat deze levenshouding tot het verleden behoort. Het woord van de Heere is niet tijdgebonden. Vandaar dat de beschreven menselijkheid niet voorbij is, maar ook nu voorkomt. Zelfs na verkregen genade, kan het 'ik'zo spreken en werken. Het kan zelfs voorkomen in onze allerheiligste verrichtingen. Voor het gebed is ook nodig het bloed van de Heere Jezus Christus. Gode zij dank is

dat er. Zelfs de Heilige Geest is beloofd, als de Bewerker om te bidden naar de eis van de Heere. Nu kan de vraag naar voren komen, maar wat lezen we in Nehemia 5. Nehemia belijdt daar: 'gedenk mijner, mijn God, ten goede, alles wat ik aan dit volk gedaan heb.' Nehemia 5:19. Voor vers 11 heeft hij het over zijn optreden. Daarna had hij het over zijn daden. Het loon dat hem als landvoogd toekwam had hij niet geeist. Vroegere landvoogden deden het. Bovendien had hij veel van zijn bezit gegeven om de muur te verbeteren. Bovendien stond zijn huis gastvrij open voor allerlei mensen. Dat kostte hem heel wat. Elke dag een os en zes uitgelezen schapen, vogels en nogal wat wijn. Belangeloos had Nehemia zijn volk gediend. Was Nehemia niet een beetje aan het pronken met zijn eigen goede werken? Wat kan dit voorkomen. Aan trotsheid is men zo maar niet gestorven. Het resultaat van goeddoen, kan eigen grootheid, zelfingenomenheid als vrucht hebben of zelfs laten zien De zelfverheffing met eigen deugden en gerechtigheden kan er zo zijn. En dan te pronken met wat de Heere gaf. Wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt? Zo kan

en mag de Heere spreken. Immers alles is Zijn gave. Nehemia is in zijn houding, in zijn spreken, zelfs in zijn bidden tot de Heere een waarschuwend voorbeeld voor ons. In zijn houding geen gruwel in de ogen van de Heere. Laten we wat we lezen goed verstaan. Hij dankte niet, maar hij bad. Hij bad uit de nood en vroeg of zijn God hem gedenken wilde. De gedachten van de Heere waren voor hem onmisbaar. Zonder die gedachten kon hij niet verder. Welk een taak had hij. Die woog hem zwaar. En die wilde hij verrichten naar de eis van de Heere. Hierin is hij voor ons tot een voorbeeld. We staan in het leven. Klein en groot. Oud en jong. Niet zonder opdracht. Met een taak. Bezinnen we ons daar regelmatig op. Hoe ouder we worden, hoe meer dit zou moeten leven. Want zolang we lezen zijn we niet werkeloos. Wee onzer, wanneer van ons niet geldt wat we lezen: 'zalig zijn de doden die in de Heere sterven' en dan staat er verder 'opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen'. De werken worden niet vergeten. Zij gaan mee de hemel in, als de bewijzen en blijken van de liefde tot en het geloof in de Heere, en van

trouwe volharding en inspanning. Maar hoe moeten we nu het tweede gedeelte van het gebed verstaan? Is het niet wat farizeïsch? Is het een vraag om beloning? Dit zou wel het geval zijn als aan het: 'gedenk mijner, mijn God', het smeekgebed zou ontbreken. Wat Nehemia mocht doen, zag en erkende hij als het werk van de Heere. Hij mocht alles doen door de kracht en wijsheid, door de leiding van de Heere. Nu wilde hij zijn opgedragen taak voortzetten, maar onmisbaar was 's Heeren presentie, Zijn werk in Nehemia. Als Mozes zag hij uit naar het verder mee optrekken en werken van de Heere. Tot eer van de Heere, tot heil van het volk, tot zegen van eigen leven. Verstaan we daarin Nehemia? Staan we zo in het bidvertrek naast hem? Voor ons persoonlijk, gezins, maatschappelijk en kerkelijk leven? Zien we er naar uit, dat de genade en vreze van de Heere mag werken? Behoort tot ons levensgebed: En de lieflijkheid des HEEREN, onzes Gods zij over ons; en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja het werk onzer handen bevestig dat. Naast Mozes, weten we ons een met Nehemia.

Ds. M.C. Tanis

tot wedergeboorte, bekering en heiligmaking. Reeds in de tijd van het Nieuwe Testament was het nodig te waarschuwen en te vermanen. We lezen immers in Hebr. 10: 25 En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen; en dat zoveel te meer, als gij ziet dat de dag nadert. De tekenen der tijden die wijzen op de wederkomst van de Zone Gods vermenigvuldigen zich in onze dagen. In het algemeen gesproken neemt de kerkgang af en wordt een trouwe kerkgang minder. Hoe nodig is het te luisteren naar de zojuist weergegeven vermaning. Kinderen mogen geen uitvluchten hanteren om thuis te blijven. Zolang zij onder het dak van de ouders zijn, hebben zij te luisteren naar de ouders. Ryle noemt de sabbatschender een moordenaar van zijn eigen ziel. Ook wijst Ryle erop dat het een goede zaak is dat de kinderen bij de ouders zitten. Er is geen waarborg voor een goed gedrag als ouders hun kinderen niet onder ogen hebben. De aandacht is zomaar afgeleid. Ryle waarschuwt er ook voor dat er een aparte hoek voor jonge mensen in de kerk is. Daar wordt doorgaans oneerbiedigheid en onoplettendheid geleerd en het kost jaren het weer af te leren, zo dat al mogelijk is. We lezen op blz. 23 "Wat ik graag wil zien, is een hele familie bij elkaar, oud en jong, zij aan zij, mannen, vrouwen en kinderen, als gezin God dienende." Dit zijn praktische zaken waar wij onze winst mee kunnen doen.

Ook komt een tegenwerping aan de orde. Het zou zinloos zijn kinderen op jonge leeftijd mee te nemen naar de kerk, daar zij er toch niets van begrijpen. In de Bijbel komen wij juist het tegenovergestelde tegen. De kleine kinderen zijn ook betrokken bij de dienst des Heeren. Zo lezen wij bijvoorbeeld in Jozua 8:35 dat Jozua de geboden van Mozes las voor de gehele gemeente Israels, en de vrouwen en de kleine kinderen en de vreemdelingen die in het midden van hen wandelden. Samuel heeft in zijn prille jeugd de Heere gediend voordat hij Hem werkelijk kende, 1 Sam. 3:7. Wij herinneren ons nog goed dat het bij ons thuis de gewoonte was eenmaal mee te gaan als men op de kleuterschool zat (de groepen 1 en 2 van de basisschool) en dat je tweemaal meeging zodra ja naar de lagere school ging (dus vanaf groep 3). We denken dat dit een goede algemene stelregel

OPVOEDING (2)

Bidden

Ouders hebben tot taak hun kinderen veel te leren. Niet alleen wat de tijdelijke dingen betreft, de dingen van dit leven, maar ook wat de geestelijke zaken betreft, de zaken die met Gods Woord verband houden. Veel wordt beloofd wanneer het ja- woord bij de bediening van het sacrament van de Heilige Doop wordt uitgesproken. Een van de eerste dingen die ouders aan hun kinderen leren is bidden. Wie zelf de waarde en de betekenis van het gebed heeft leren kennen, zal dit ook aan zijn kinderen willen doorgeven en begeren dat zij dit zelf ook persoonlijk leren kennen door de Geest der genade en der gebeden. Gebed is het eenvoudigste middel dat een mens kan gebruiken om tot God te komen, zo schrijft Ryle. Het is een middel dat onder ieders bereik is: zieken en gezonden, armen en rijken, geleerden en ongeletterden. We lezen op blz. 19 "Zolang als u een tong in uw mond hebt om de toestand van uw ziel aan God bekend te maken, kunt en behoort u te bidden."

Ouders dienen alles te doen wat in hun vermogen is om hen te leren bidden. Kinderen dienen aangemoedigd te worden, Bij zorgeloosheid en slordigheid dienen zij gewaarschuwd te worden. Het is een goede zaak dat een kind nazegt wat moeder voorzegt. Er hangt middellijkerwijs gesproken veel van af wat een kind in de jonge jaren leren mag. Ryle schrijft op blz. 20 "Een moeder die zich niet bekommert om dit hoogst belangrijke deel van het dagelijks leven van haar kind, kan ik niet waarderen." Een grijsaard kan nog vertellen hoe zijn moeder hem als kind heeft leren bidden. Hoe staat het met ons gebedsonderwijs aan onze kinderen? Gaan we hen voor in eerbied en diepe afhankelijkheid? Gevoelen onze kinderen dat het gebed voor ons een wezenlijke zaak is?

Genademiddelen

Hieronder valt allereerst de prediking. Het is heel belangrijk te luisteren naar de prediking. De prediking is immers het middel dat de Heere wil gebruiken

is. Het is een heilige en dure roeping naar Gods huis te gaan. Daarbij is het van groot belang dat ouders zelf begeerte hebben om de prediking te beluisteren. Dat het moge leven in het hart van jong en oud: Hoe branden mijn genegenheeden om 's Heeren voorhof in te treden, mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen, mijn hart roept uit tot God Die leeft en aan mijn ziel het leven geeft. Is de zondag al de belangrijkste dag in uw leven geworden?

Gehoorzaamheid

Ouders dienen te verlangen van hun kinderen dat zij gehoorzaam zijn. Dat is van groot belang voor heel het verdere leven. Een jong aangeleerde gewoonte is in dit opzicht van grote betekenis. We lezen op blz. 27 "Laat er geen gevraag zijn, geen waaroms en geruzie, geen getalm, en weer antwoorden. Als u hun iets opdraagt, moeten zij duidelijk merken dat u dat gedaan wilt hebben!" Dit behoort tot de gehoorzaamheid aan het vijfde gebod: Eert uw vader en uw moeder. De Zaligmaker heeft daarin het volmaakte voorbeeld gegeven. In Lucas 2:51 staat dat Hij Maria en Jozef onderdanig was. De apostel Paulus noemt ongehoorzaamheid aan de ouders als een van de tekenen der laatste dagen (1 Tim. 3:2). Niemand is geschikt voor volkomen onafhankelijkheid van anderen, ook kinderen niet. Een ouder moet niet toegeven, een kind moet niet altijd zijn zin krijgen. Het gevolg hiervan zal zijn: zelfzucht, trots en verwaandheid.

De waarheid

Ook dienen ouders aan hun kinderen te leren altijd de waarheid te spreken. De duivel is de vader der leugen. Hij verleide Eva door een brutale leugen. Bij het weergeven van de woorden van anderen wordt er overdreven en worden er zaken weggelaten. Ook dat staat op gespannen voet met de waarheid, ook dat is leugen. De natuur van de mens is zondig. Hij liegt omdat hij van nature een leugenaar is en de vader der leugen is toegeval. De God der Waarheid verfoeit leugen en onoprechtheid. Ontwijken, uitvluchten verzinnen en overdrijven behoren tot het terrein van de leugen. De kinderen dienen aangemoedigd te worden de waarheid te spreken, wat de gevolgen ook zullen zijn. Het is een goede zaak wanneer kinderen op hun woord geloofd kunnen worden. Mag dit bij de ouders ook zo zijn? Mogen

zij het voorbeeld geven aan hun kinderen? Hebt u de waarheid van harte lief en hebt u een afkeer van de leugen?

De tijd

We krijgen de tijd niet zomaar. De tijd dient goed gebruikt te worden. Ledigheid is des duivels oorkussen. Ryle schrijft dat geen enkel geschapen wezen bestemd was tot ledigheid. We lezen op blz. 31 "De engelen in de hemel arbeiden, zij zijn des Heeren gewillige dienaren, die altijd Zijn wil doen. Adam, in het paradijs, moest ook werken, hij moest de hof bouwen en bewaren. De verlore heiligen in de heerlijkheid moeten ook arbeiden, zij rusten dag noch nacht; zingend tot lof en eer van Hem Die hen gekocht heeft. En de mens, de zwakke zondige mens, moet iets te doen hebben, of anders zal zijn ziel spoedig in een ongezonde toestand raken. Onze handen moeten gevuld en onze geesten bezet zijn met iets, want anders gaat onze verbeelding spoedig werken en brengt dan onheil voort." Woorden die het waard zijn ter harte genomen te worden. De Joden noe-

men ledigheid een duidelijke zonde. Iedere man had tot taak zijn zoon op te leiden tot een nuttig beroep. Ledigheid in het leven van David heeft grote zonden veroorzaakt. David had mee moeten uittrekken met zijn leger, maar bleef te Jeruzalem. Het gevolg was overspel met Bathseba en de dood van Uria. Ledigheid is de moeder van veel werken van het vlees, de moeder van overspel, ontucht, dronkenschap en veel andere duistere praktijken. Wanneer iemand niets te doen heeft, klopt de duivel aan de deur en komt binnen. Stilstaand water wordt troebel, snelstromend water is echter altijd helder. Beweging voor het lichaam is goed, voor de ziel is het ook goed om bezig te zijn. Hoe erg is het als kinderen luiëren. Leer hen de tijd goed te gebruiken. Geef zelf het goede voorbeeld. De tijd die wij toegemeten krijgen is voorbereidingstijd op de eeuwigheid. Dat de bede van jong en oud zij: Leer ons also onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.

Ds. A. van Heteren

UIT DE VERBONDSSCHAT (1)

We willen aandacht geven in ons blad aan het boekje van prof. G. Wisse "Uit de Verbondsschat". Het kwam voor het eerst uit in 1931. In het voorwoord schrijft prof. Wisse dat het niet gaat om een wetenschappelijk dogmatische verhandeling. Nog minder is het bedoeld als strijdschrift. Het is de bedoeling de praktische zijde van de zaak te belichten. Het boek handelt over de rechte bevinding, beleving en beoefening van het verbond. De auteur schrijft duidelijk dat er niet voorbij mag worden gegaan aan onze bondsbreuk in Adam. Het dient bevindelijk verstaan te worden wat het is midden in de dood te liggen om daarna meer en meer te mogen leren welke schatten de Heere in het genadeverbond voor Zijn volk heeft besloten. De ouders worden gewezen op hun dure roeping ten aanzien van hun kinderen.

Eerst naar Adam

Op blz. 11 lezen wij het volgende: "Wie Christus goed zal preken, moet beginnen van Adam te preken. Wie de schatten en weldaden van het genadeverbond wil verstaan, moet eerst weten wat het betekent dat we

in een verbroken werkverbond midden in de dood liggen." Prof. Wisse merkt ten deze ook op dat Abraham in het licht van Adam dient te worden gezien. We moeten in de prediking niet beginnen met Abraham, maar met Adam. Wie niets verstaat van de diepe val en bondsbreuk in Adam, zal ook niets verstaan van hetgeen God aan Abraham en zijn zaad beloofde. Prof. Wisse wijst erop dat dit alles goed aan de jeugd dient ingeprent te worden. Onwillekeurig komt de vraag boven of dit wel overal geschiedt in de prediking. Is er niet de neiging bij Abraham te beginnen in plaats van bij Adam? Ook binnen onze kerken?

Tevens dient aan de orde te komen dat de Heere recht heeft op de jeugd. De Heere komt met de dierbaarste roepstemmen en lokstemmen. Hij verzekert geen lust te hebben in hun dood, maar in hun leven.

Maar bij dat alles mag het verbroken werkverbond niet voorbij gezien worden. Hier valt ook te denken aan het begin van ons Doopformulier: "Eerstelijk dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren en daarom kinderen des toorns zijn,

zodat wij in het Rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden." We liggen van nature midden in de dood. Zonder de verschrikkingen van de dood in de eerste Adam te kennen, zal men de vertroosting uit de tweede Adam niet kunnen genieten, ja zelfs niet nodig achten.

Prof. Wisse spreekt de vrees uit dat er in heel wat kerken veel over het genadeverbond gesproken wordt terwijl er weinig of niets wordt vernomen van het verbroken werkverbond. Als het in zijn tijd al nodig was deze vrees te uiten, is het in onze tijd zeker nodig.

Geschapen in een verbond

De Heere schiep de mens in een verbond met hem: het werkverbond. In de weg van werken der gehoorzaamheid, zou de mens het eeuwige leven uit de Hand Gods ontvangen. De mens was goed geschapen, in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid, maar hij kon nog een schrede hoger op komen: dan zou de mens niet meer kunnen zondigen en niet meer kunnen sterven. Het gold in het werkverbond: Doe dat en gij zult leven. Bij ongehoorzaamheid zou de dood volgen. De eis in het werkverbond is dus gehoorzaamheid aan de wil van God. De bedreigde straf was de dood en het loon het eeuwige leven. Adam vertegenwoordigde in dit verbond alle mensen. Wisse omschrijft het werkverbond niet als een genadeverbond, maar wel als een goedertieren verbond (blz. 15). Toen Adam viel, viel hij als hoofd. De val is bondsbreuk, die ons allen aangaat.

Waar zijt gij?

De Heere heeft na de val de mens niet losgelaten, maar heeft hem opgezocht. Voor de val was alles in harmonie met elkaar en alles was in harmonie met God. De reine mens kon God ontmoeten. Toen was er geen Borg nodig. De mens mocht als profeet God groot maken. Maar de mens is moed- en vrijwillig gevallen. Dit is schrikkelijk voor God. God is Zijn kind kwijt. Het heeft Hem verlaten. Maar de Heere zegt: "Waar zijt gij?"

Alles kwijt

God beluisterde niet meer de aanbidding van de lippen van de mens. De diepe val betekent weigeren God de eer te geven. Dat is beledigend en smadelijk voor God. Dit krenkt Zijn hoogste Majesteit. De mens is als profeet gevallen en als priester. De mens

heeft zichzelf van het leven beroofd. De dood verkozen boven het leven. Want de bezoldiging der zonde is de dood. Prof. Wisse roept op blz. 21 op om te bidden om ontdekkend licht over onze bondsbreuk en om genade opdat de dood als dood gekend mag worden en opdat we een voorwerp voor genade zouden kunnen zijn. De zonde is het doorsnijden van de levensband met God. De mens kan tot in eeuwigheid geen Gode- welbehaglijke vrucht meer voortbrengen. Prof. Wisse schrijft dat men in het algemeen hier snel mee klaar is. Er is weinig aandrang om voor God eens recht te beleven wat het betekent midden in de dood te liggen. Het komt de in de dood liggende mens goed te pas met de mond in vrije genade te roemen zonder de onderwerpelijke, noodzakelijke kennis van het hart van zijn ware diepe ellendestaat voor God. We citeren blz. 22 "De Heere werkt er echter niet overheen. Eer er van genadeverbond sprake kan zijn, roept Hij de mens eerst uit zijn zondige schuilhoek tevoorschijn." De mens viel ook als koning. De mens moest de hof bebouwen en bewaren. De mens heeft God naar de kroon gestoken. De naam van de gevallen mens is zondaar, doemeling, vluchteling en banneling. De mens is geestelijk dood: naamloos, eerloos en levenloos. De gevallen mens is niet langer profeet, priester en koning ter ere Gods.

Het ontwaakt geweten

In de staat der rechtheid, dus voor de zondeval, voelde de mens zich gelukkig bij het naderen van God. Er lag immers niets tussen God en de ziel. Na de val vluchtte de mens bij God vandaan. Hij kon God niet meer ontmoeten. Hij kon de Heere niet meer onder ogen komen. Van binnen klonk een veroordelende stem, de stem van het geweten, het ontwaakte geweten. Adam en Eva waren gewaarworden dat zij naakt waren. Het geweten klaagde hen aan. Het geweten was na de val in werking getreden. Zo is het nog. Na het bedrijven van de zonde gaat het geweten werken. Het gevolg is aanklacht, veroordeling en schaamte. Dat veroorzaakt bangheid van binnen. De vijfgeboombladeren bieden geen verberging. Van binnen blijft het naakt en veroordeeld. Hier kan alleen borgtochtelijke gerechtigheid bedekken. Dan komt er in plaats van vreze weer vrede.

De vrezende Adam

De genade wordt een mens niet zomaar omgehangen als een kleed om de schouders, maar de Heere maakt eerst plaats voor genade (blz. 29). De mens dient eerst te verstaan hoe noodzakelijk de genade is om de dierbaarheid van de genade te verstaan. De Heere roept de gevallen mens ontdekkend te voorschijn. Dan is het alsof de dood voorhanden is. De gevallen en gedagvaarde mens vreest. Er was nog geen openbaring van het genadeverbond. Er viel niets anders te verwachten dan de uitvoering van het bedreigde doodvonnis. Wie door God ter verantwoording wordt geroepen wordt vervuld met vreze en beving. Adam vreest omdat hij naakt is. Zonder bedekking kan de mens God niet ontmoeten. De mens is ontadeld, ont kroond. We lezen op blz. 31 "Als God de Heilige Geest ons inwendig vernieuwt, worden we niet zomaar uit het paradijs in de hemel, uit de val in de blijdschap van genade overgezet, maar dan laat Hij ons zien, en meer of min doorleven, in welk een schandelijke ontadeling we zijn terechtgekomen. O, dan roept de ziel ook uit: ik ben naakt. Dan gevoelt men het: ik kan God zo niet meer ontmoeten; er moet tussen Hem en mij een bedekking zijn, en ach, die mis ik." Wie hier niets van heeft geleerd, aldus Wisse, weet niet wat ware ontdekking is. We citeren blz. 32: "Zeker, deze vreze is niet ons betaalmiddel, maar toch zal er voor de Borg geen rechte plaats zijn, als niet eerst gekend wordt waartoe Deze nodig is."

Ds. A. van Heteren

N.a.v. Prof. G. Wisse, Uit de Verbondsschat, 91 blz., f. 19,90, Uitgeverij Koster- Barneveld.

JAARVERGADERING VGS

De jaarlijkse algemene vergadering van de Vereniging voor Gerefomeerd Schoolonderwijs (VGS) zal D.V. gehouden worden op zaterdag 20 april 2002 in de Jurriaanse Zaal van het congrescentrum "De Doelen" te Rotterdam.

Aanvang 09.30 uur, ontvangst met koffie vanaf 9.00 uur.

Sluiting van de vergadering zal plaatsvinden om ± 12.30 uur.

In deze vergadering zal de heer Dr. R. Bisschop te Veenendaal, een inleiding

verzorgen met als titel: "Begonnen van de Jeugt en van de Jonkheit", om een reformerend opvoedings- en onderwijsideaal. Een bezinnend slotwoord zal gesproken worden door het bestuurslid Ds. J. Belder.

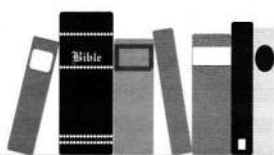
Voor deze vergadering zijn uitgenodigd afgevaardigden en overige leden van de bij de VGS aangesloten (school)besturen en kerkenraden. Ook alle belangstellende onderwijsgeevenden zijn hartelijk welkom!

Wij hopen dat velen hun medeleven met het reformatorisch onderwijs zullen tonen door van hun belangstelling voor deze vergadering blijk te geven.

Het bestuur,

Ds. M. Golverdingen, voorzitter

Ing. A.L. de Boo, secretaris

BOEKBESPREKINGEN

Hugo Binning, Wandelt in de liefde, 85 blz., 10,50 euro, Uitgave Den Hertog- Houten.

De Schotse puriteinse predikant leefde van 1627-1653. Het nu voor het eerst in het Nederlands vertaalde boekje handelt over Johannes 13: 35 "Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander." Behartenswaardige dingen worden in dit boekje beschreven. Op blz. 30 en 31 schrijft Binning dat de liefde geen kwaad denkt. "Liefde is geneigd om alle dingen te nemen met de beste bedoeling. Als iets onderhevig is aan verschillende betekenissen, kan ze er de beste uitleg aan geven. Zij is zo minzaam en goed van nature, dat ze niet genegen is om anderen te verdenken. Zij wenst niemand te veroordelen, maar zou blij zijn om, in zoverre verstand en geweten toestaan, een ieder te vergeven. Zij is zover van de begeerte tot wraaklust vandaan, dat ze niet geprikkeld of in beroving gebracht wordt door een belediging. Want dat zou niets anders zijn dan zichzelf onrecht aan te doen, daar anderen dat reeds gedaan hebben. En zij is er zover vandaan om anderen onrecht aan te doen, dat ze niet wilens enig kwaad van hen denken wil." Op blz. 66 stelt Binning aan de orde hoe men tegenover misstappen en zwakheden van anderen dient te

tot Uw dienst Zwijgen is zilver.

Spreeken is zilver en zwijgen is goud. Vaak is dat waar, maar op het Binnenhof is het net andersom. Daar moet gesproken worden.

Over van alles en nog wat. Over huwelijk en gezin, over belastingtarieven en hypotheek, over boerenbedrijven en middenstanders, over Israël en Indonesië, over leraren en leerlingen, over het leven van mens en dier ...

Maar ook, en nog het allermeeft, moet er gesproken worden over het Woord van God. De ministers moeten weten wat dat Woord zegt, of ze zich daardoor nu willen laten zeggen of niet.

Toen 'paars' de wissels omzette, heeft de SGP dat Woord in Tweede en Eerste Kamer laten spreken. Recht-op-de-ministers-af. Omdat de SGP het als haar taak ziet om dat Woord te voeren.

Vanuit ons beginsel, met het oog op heel Nederland.

Zó is spreken goud.

**Staatkundig
Gereformeerde
Partij**

Laan van Meerdervoort 165
2517 AZ Den Haag
Telefoon (070) 345 62 26
www.sgp.nl

Zakbijbels met zilveren en gouden slot

Bijbels in Statenvertaling

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden.

Aan deze zakbijbels met slot is veel zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm. Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D32z	in zwartleren band	€ 166,-
D34z	idem, met duimgrepen	€ 180,-
D32az	in antiek-bruine lederen band	€ 197,-
D34az	idem, met duimgrepen	€ 212,-
	Zakbijbels met gouden slot vanaf	€ 396,-

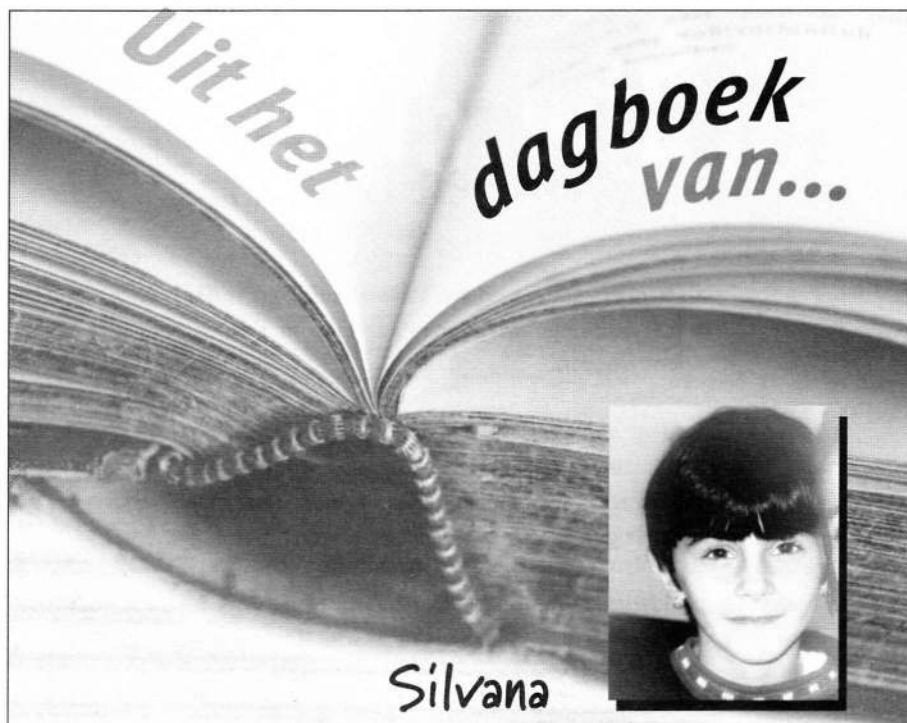
Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, (0345) 61 01 55 - Giro 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS Leerdam

Ze is al elf jaar, maar wie haar ziet lopen, denkt met een zigeunermeisje van hooguit zeven jaar van doen te hebben. Silvana woont in Albanië. Ze is de oudste uit een gezin van drie kinderen. Ze heeft nog een broertje van zeven en een zusje van twee. Het huisje waar Silvana woont, is maar klein: vier bij vijf meter, verdeeld in twee kamers. Haar moeder is gelukkig heel netjes. Silvana ziet er dan ook altijd keurig uit.

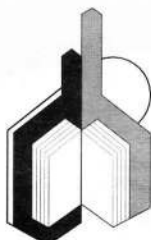
Vader is werkeloos en probeert wat bij te verdienen als schoenpoetser. Een enkele keer wordt hij gevraagd om muziek te maken op een bruiloft. Dat levert € 25,- op! Een flinke opsteker voor de familie. Helaas komt het steeds minder voor, omdat veel bruidsparen kiezen voor moderne muziek. Zonder extra inkomsten moet het gezin rondkomen van een uitkering van ongeveer € 20,- per maand. Het is armoe troef in het gezin.

Twee kinderen van het gezin zijn opgenomen in het adoptieprogramma van de kerk. Elke maand krijgt de moeder van Silvana hulp ter waarde van ongeveer € 16,- per kind! Een flink deel daarvan bestaat uit voedselbonnen, die ze bij de plaatselijke winkelier in kan leveren voor brood. Daarnaast krijgen ze geld voor zeep en waspoeder en kan Silvana naar school! Aan het begin van het schooljaar zijn er schriften en schrijfgerei voor haar.

Elke zondagmorgen zijn Silvana en haar broertje te vinden op de zondagsschool. Silvana heeft geen enkele moeite met het leren van een Bijbeltekst en ze vertelt maar wat graag het verhaal terug. Het zaad wordt gestrooid, ook in het kinderhart van dit kleine zigeunermeisje.

**Voor € 16,- per maand kunnen Silvana en andere kinderen in Oost-Europa geholpen worden. Word sponsor en geef hen een betere toekomst!
Bel nu (033) 246 32 08 en meld u aan. Giften zijn welkom op giro 35 35 181.**

Kom Over En Help geeft hulp aan duizenden kinderen in Albanië, Bulgarije, Moldavië, Oekraïne, Roemenië en Servië.

**Stichting
Kom Over En Help**

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk
Tel. (033) 246 32 08 • Fax (033) 246 28 07
info@koeh.nl • Giro 35 35 181

staan. "Maar om zorgvuldig op iedere stap te letten en een register van de gewoonlijke zwakheden der mensen op te schrijven, bijzonder wel om die wereldkundig te maken, dat is onbestaanbaar met de regel der liefde. Het is er werkelijk een teken van verstoken te zijn van wijsheid, om zijn naasten te verachten. Maar een man van verstand zal zwijgen. Hij die zelf de meeste gebreken heeft, zal de meeste in anderen vinden en hij streeft ernaar om hen op de een of andere wijze te belasteren. Maar een man van verstand kan aan zwakheden, ja, aan de kwellingen hem aangedaan, voorbijgaan en stilzwijgen (Spr. 11: 12)." Op blz. 84 schrijft Binning dat Christus niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen. Hij besluit dan zijn boekje op blz. 85 als volgt: "Nu dan, wat een wanstaltig en lelijk ding moet hoogmoed na dit alles wel zijn! Dat het stof zich zou verheffen en een worm zich zou opblazen! Dat de verdorven, ellendige mens trots zou zijn, waar het de heerlijke God behaagde nederig te zijn! Dat pure dwang dit niet moest afdwingen, maar dat enkel liefde Hem overhaalde! Hoe verhoogt en verheft dit de ootmoed, dat zulk Een zichzelf meedeelt, niet alleen als de Leraar, maar ook als het voorbeeld ervan: 'Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen.' "

De Goede Herder, M. Quist, 12,30 euro, Uitgave Den Hertog- Houten.

Voor elke dag is een stukje uit het evangelie naar de beschrijving van Johannes genomen. Het is een dagboek bestemd voor kinderen vanaf 6 jaar. Ieder dagboekstukje eindigt met een vraag. Boven aan de bladzijde staat nu alleen de tekst aangegeven zonder de tekstwoorden te vermelden. Onzes inziens was het handzamer geweest de tekstwoorden ook weer te geven. Dit eenvoudige dagboek zal zijn weg wel vinden.

Hulp aan kerken en christenen in Oost-Europa